

Pyhäkön

Lamppu

*”Eikä Jumalan lamppu
ollut vielä sammunut” 1. Sam 3:3*

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti 2/2010

VAIHTOEHTO ON OLEMASSA

JUHANA POHJOLA

Tahdomme! Täyteen pakatun Pyhän sydämen kappelin kirkkosali vastasi päättäväisesti lähetyspiispa Arne Olssoenin kysymykseen uuden piispan vastaanottamisesta. Nuoret piispanvihkimysmessussa palvelleet pastorimme, jumalanpalvelusseurakuntien jäsenet ja monet juhlaan tulleet työmme ystävät ottivat riemulla ja kiitoksella Matti Väisäsen piispakseen.

Oman taustakuvansa piispanvihkimykselle antoi juuri käyty arkkipiispanvaali. Yleisesti tunnustettiin, ettei siinä ollut kyse vain henkilö- vaan myös linjavaalista. Lopputulos oli jälleen uusi takaisku kaikille niille, jotka ovat odottaneet kirkollista uudistusta. Surukseen sai todeta, ettei kirkkomme uuden esimiehen kannanotoista kuulu sellaista Hyvän Paimenen ääntä, jota voisi seurata.

Tällä hetkellä suuri joukko hämentyneitä kristittyjä kysyy, onko mitään todellista vaihtoehtoa kirkkomme nykyiselle suuntaukselle. Onko vain passiivisesti seurattava, miten ympärilyövästä kirkosta median terävällä taltalla muotoillaan tämän ajan ihmisen näköiskuva? Onko vain nieltävä, että tilaa ja ymmärrystä kirkossa löytyy kaikille muille paitsi niille, jotka haluavat lyhentämättömästi pitäytyä sen vuosituhantiseen uskoon? Onko vain kyyristeltävä, ettei menettäisi niitä viimeisiä etuisuuksia, joita kansakirkko on herätysliikeväelle vielä tarjonnut?

Ei tarvitse! Ei tarvitse lamaantua eikä myöskään äkkinäisesti tempoilla. Evankeliumin työ ei ole koskaan umpikujassa, luterilainen vaihtoehto on olemassa! Tämä piispanvihkimys osaltaan osoitti, että myönteinen valinnanmahdollisuus löytyy kirkossamme. Piispuus ei itsessään tietenkään tätä vaihtoehtoa synnytä

vaan ne jumalanpalvelusseurakunnat, joissa kristitty saa vaeltaa evankeliumin mannan äärellä. Mutta piispanvihkimys piirsi tämän vaihtoehdon selvemmin esille. Nyt sekä lauma että paimenet näkivät paimensauvan, joka ei ole vain koriste eikä liioin kohotettu heitä vastaan, vaan merkki Hyvän Paimen huolenpidosta. Tämä paimensauva puolustaa ja tukee niin paimenia kuin laumaa. Tämä paimensauva viitoittaa tietä uusille paimenille ja uusille seurakunnille. Tämän paimensauvan johdolla myös kuljetaan rauhasa yhteistä tietä, jotta sauva voitaisiin sitten antaa kerran eteenpäin järjestäytyneen lähetyshiippakunnan seuraavalle piispalle.

Niin kyvykkään piispan kuin olemmekin nyt saaneet, kyse ei kuitenkaan ole vain henkilöstä eikä edes piispanvirasta, vaan seurakunnasta, joka rukoillen ja rohkeasti on kutsunut paimenet ja nyt piispan. On ollut hengellinen tarve ja siksi myös rohkeus ottaa Jumalan lahjat vastaan. Tämä on ratkaisevaa nykyistä työtämme ja tulevaa ajatellen. Löytyykö niitä Kristuksen lahjojen perään ahnaiksi tulleet kristittyjä, jotka haluavat elää ja toisia kutsua vihreille niityille paimenhoitoon? Löytyykö niitä, jotka eivät vetäydy erilleen kukin haavojaan nuolemaan? Löytyykö niitä, jotka eivät vierasta opetella kulkemaan yhdessä laumana - vaikka vähän oudompienkin lampaiden seurassa, mutta saman Hyvän Paimenen ääntä kuunnellen? Piispanvihkimyspäivä oli siksikin riemullinen, että se mahdollisesti näytti: Löytyy!

Juuri näin toteutuu Herramme tarkoittama paimenen ja lauman keskinäinen tuki. Lauma kutsuu, varustaa ja seuraa paimentansa, ja paimen puolestaan tukee, varustaa ja johdattaa laumaansa. Molemmat auttavat toisiaan tulemaan yhä selvemmin

tietoisiksi kutsumuksistaan. Näin Ylipaimenemme itse saa hoitaa seurakuntaansa. Saakoon näin lampaat edelleen enentyä ja lauma leventyä!

Mitä kaikkea piispanvihkimyksestä sitten kirkossamme seuraa, sitä emme tiedä. Mutta sydämen ilolla me muistamme rukouksin piispaamme. Ymmärrämme Jumalan sanasta, että Pyhä Henki oli kutsunut koolle seurakunnan siihen historialliseen hetkeen antaakseen sille lahjojaan. Hän yhä edelleen on luvannut johdattaa ja varjella seurakuntaansa. Hänen väkevät tekonsa saamme yhä uudestaan tunnustaa, omistaa ja ottaa käyttöön ne kiitoksen kanssa.

Mahtavilla teoilla sinä, Jumalamme, vastaat meille, sinä siunaat ja autat meitä! (Ps.65:6) ■

”KRISTUKSEN RAKKAUS VAATII MEITÄ”

✍️ MATTI VÄISÄNEN

📷 TOMAS GARAIŠI

Ikivanhan tavan mukaan jokainen piispa valitsee Raamatusta itselleen oman tunnuslauseen. Vastaviihitty piispa Matti Väisänen on valinnut yhden lauseen sijasta pitemmän katkelman: 2. Korinttilaiskirjeen 5. luvun jakeet 14-21.

KRISTUKSEN RAKKAUS JA KESKINÄINEN YHTEYS

Kappale alkaa sanoilla ”Kristuksen rakkaus vaatii meitä”. Yhteydestään irrallisena tämä katkelman johtolause saattaa tuntua enemmän vaatimukselta kuin lupaukselta. Mielestäni se on kuitenkin hyödyllinen – jopa välttämätön – muistutus meille nykyisessä tilanteessamme.

Ensiksikin meidän tulee muistaa, että tässä ei ole kysymys meidän rakkaudestamme Kristukseen, vaan Kristuksen rakkaudesta meihin. Ja toiseksi, alkukielen sana ”synek-hoo”, jonka kirkkoraamattumme kääntää sanalla ”vaatii”, merkitsee ennen muuta ”pitää koossa, yhdessä”, toisin sanoen Kristuksen rakkaus pitää meidät koossa ja yhdessä.

Kristus rakastaa meitä ja vyöttää meidät yhteen totuuden sanalla, jota meidän tulee noudattaa keskinäisessä rakkaudessa, kuten apostoli Paavali muistuttaa Efesolaiskirjeessä (4:1-6). Antaessaan meidän kokea sisältäpäin keskinäistä rakkautta ja ulkoapäin paineita Kristus pitää meidät entistä kuuliaisempina sanalleen ja lähempänä itseään ja myös toinen toisiamme.

Sen sijaan vastustajamme Perkele ei ole koossapitäjä, vaan erilleen heittäjä ja hajottaja niin kuin hänen kreikankielinen nimensäkin, Dia-

bolos, sananmukaisesti käännettynä merkitsee.

Herramme on luvannut ylimmäispapillisessa rukouksessaan näin: En minä rukoile ainoastaan näiden [apostolien] edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt. Olemisemme Kristuksessa tekee meidän todistuksemme vakuuttavaksi. Ilman Kristusta todistuksemme hänestä on pelkkää suun pieksämistä.

Jos pysymme apostolisessa sanassa, niin me pysymme Kolmiyhteisessä Jumalassa ja meillä säilyy myös keskinäinen yhteys, ja maailma uskoo todistuksemme Kristuksesta. Piispalliseksi tunnusperikoopiksi valitsemani raamatunkohdan johdantolause on mielestäni tärkeä, sillä monet Suomessa odottavat ja toivovat, että me ajautuisimme keskinäisiin erimielisyyksiin ja lähetys-hiippakunnan rakentaminen kirkossamme epäonnistuisi.

KRISTUKSEN SEURAKUNNAN PALVELIJA

Voin vakuuttaa teille ystävät, että minua eivät ole vetäneet vanhoilla päivilläni teidän palvelijaksenne palkkaedut eikä kunnia, sillä tehtävästä, johon minut on tänään asetettu, ei makseta palkkaa lainkaan. Siinä mielessä olen tasavallan presidentin kohtalotoveri. Hänkään ei saa työstään palkkaa. Mutta toisin kuin hän, minä en saa myöskään

palkkiota.

Ja mitä kunniaan tulee, erilaiset erottamiset ja porttikiellot pitävät minut nöyränä, niin että olisin myös valmis kärsimään Kristuksen tähden hänen ruumiinsa, se on: kirkkonsa, hyväksi.

Teidän palvelijaksenne minut on tuonut Kristuksen rakkaus, jota olen saanut runsain mitoin teidän kauttanne. Pysykäämme Kristuksessa – silloin Diabolos, erilleen heittäjä, ei voi meille mitään. Tänään voin sanoa apostoli Paavalin kanssa: ”Minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön ja vastustajia on paljon” (1Kr 16:9).

Kirjoitus on lyhennelmä Matti Väisänen pitämästä kiitospuheesta piispanvihkimyksen jälkeen 20.3. 2010.

Sisällys 2/2010

2 Pääkirjoitus

3 ”Kristuksen rakkaus vaatii meitä”

4 Piispa viihittiin, kahvilla keskusteltiin

6 Piispa auttaa seurakuntaa pysymään

Kristuksen opissa

7 ”Jumala on kanssasi, Matti!”

8 Haavojen piina - Haavojen riemu

11 Jumalanpalvelukset 2010

12 Meijän kirkon väkeä

PIISPA VIHITTIIN, KAHVILLA KESKUSTELTIIN

☞ JOUKO MAKKONEN

📷 TOMAS GARAIŠI

Pyhän Sydämen Kappelissa kokoontui 20.3. kirkkokansaa noin 500 ihmisen verran rukouksin siunaamaan Matti Väisänen püspanviran hoitoon. Kirkkokahveilla messuvieraat vaihtoivat kuulumisia ja keskustelivat tapahtuman merkityksestä.

- Oikea asia oikeaan aikaan oikeassa paikassa, totesi **Anssi Simojoki**.
- Hyvin usein on vaarana, että hyvät asiat myöhästyvät liikaa.
- "Veronkantajakirkon" suunta ei jätä enää minkäänlaista tulkinnan varaa. Jos tätä tietä ei olisi, kaikki olisi menetetty. Jollei tätä olisi syntynyt, meillä ei olisi ennen pitkää, ja paljon nopeammin kuin luulisi, minkäänlaista luterilaisuutta tässä maassa.

- Tämän tapahtuman kauaskantoiset seuraukset tulevat näkyviin ehkä vasta vuosikymmenten kuluttua, Helsingin yliopiston kirkkohistorian professori **Jouko Talonen** kommentoi.
- Aika raju haaste on heitetty kirkon johdolle, jos asioita punnitaan teologisesti. Kirkkopoliittinen pragmatismi on sitten asia erikseen.
- On huomattava, että juuri äsken käytiin arkkipiispan vaali, joka jakoi kirkkoa voimakkaasti.

- Aluksi minut piti vihkiä ensin, mutta se muuttui. Olen siitä iloinen, sillä Matti on minua vanhempi ja kokeneempi, **Roland Gustafsson** totesi.
- Viikko Väisänen jälkeen piispanvihkimyksensä saava uusi lähetyspiispa Gustafsson iloitsi myös siitä, että Väisänen saa olla avustavana piispana hänen vihkimyksessään. Tällä järjestelyllä myös Arne Olsson ehti olla vihkimässä Väisästä.

Päivän toteuttamisessa oli mukana lukematon joukko vapaaehtoisia. Wille Huuskonen ja Heidi Ovaska palvelivat illallisjuhlan kutsuvieraita narikassa.

***Päivi Räsänen** kehuu tilaisuutta hienoksi. Hän oli miehensä Niilon kanssa piispanvihkimyksessä Matti Väisäsen kutsusta. - Matti Väisänen on meille hyvin läheinen ystävä. Hän on meidän perhepappimme.*

Räsäset eivät varsinaisesti kuulu Luther-säätiöön, mutta tukevat Väisästä ystävänä.

- Matti tarvitsee suuresti tukea. Ystävän näkökulmasta ajattelen Matin jaksamista.

Räsänen kertoo ihailevansa sitä, että Matti Väisänen jaksaa iästään huolimatta ottaa haasteita vastaan. Hän kuvaa Väisästä auran kärjeksi tässä yhteiskunnassa ja kirkossa, jossa joutuu myös taistelemaan.

Illalla tuore piispa ja piispatar nauttivat maukkaasta illallisesta, hyvistä seurasta ja lennokkaista puheista Koinonia-keskuksessa.

*- Olen hyvin iloinen, että meillä on piispa, sanoi rovasti **Risto Soramies** vihkimyksen jälkeen.*

- Niin oudolta kuin se muutama vuotta sitten tuntuikin, hän jatkoi.

Soramiehen mukaan oma piispa on tarpeellinen kirkollisessa romahduksessa.

- Näen tilanteen sellaisena, että tarvitaan seurakuntia, joihin voi lähettää ihmisiä. Seurakunnat tarvitsevat paimenia. Paimenet tarvitsevat piispoja.

PIISPA AUTTAA SEURAKUNTAA PYSYMÄÄN KRISTUKSEN OPISSA

✍ ARNE OLSSON

📷 TOMAS GARAIŠI

Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Rakas Matti! Sinut on kutsuttu ja valittu Lähetyshiippakunnan piispaksi vastaamaan erityisesti sen papeista sekä kirkkokansasta Suomesta. Meillä on suuri ilo saada vihkiä sinut tänään pyhään piispanvirkaan. Aloitamme Jumalan sanalla ensimmäisen Pietarin kirjeen luvusta 5, jakeet 1-4:

”Vanhimpia teidän joukossanne minä siis kehoitan, minä, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä: kaikeaa teille uskotua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta, ei herroina halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina, niin te, ylipaimenen ilmestyessä, saatte kirkkauden kuihtumattoman sepeleen.”

Apostoli Pietari kirjoittaa vanhimille, jotka olivat saaneet tehtäväkseen julistaa Jumalan sanaa ja hoitaa pyhiä sakramenteja. Hän kirjoittaa yhtenä heistä, ”minä, joka myös olen vanhin”. Hän kirjoittaa apostolisella auktoriteetilla viitattesaan siihen, että on itse ollut Kristuksen kärsimysten todistajana. Hän oli yksi niistä kahdestatoista, jotka olivat seuranneet Jeesusta hänen julkisen toimintansa alusta lähtien. Hän oli raukkamaisesti pettänyt rakkaan Mestarinsa ylipapin pihalla vakuuttaessaan Jeesuksesta: En tunne sitä miestä! Mutta kohdatesaan Jeesuksen katseen hän tajusi heti mitä oli tehnyt ja itki katkerasti. Hän sai myös ottaa vastaan kaiken, minkä Jeesuksen kärsimys, kuolema ja ylösnousemus lahjoittavat. Hän tuli osalliseksi Kristuksen sovitus-

työstä. Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus kuolleista synnytti hänet uudestaan elävään toivoon. Hän oli Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta tullut osalliseksi siitä kirkkaudesta, joka on ilmestyvä. Pietari oli saanut oppia, mitä on olla lamma lamma laumassa. Tai mitä merkitsee, että on paimen, joka on uskollinen kaikkien uskottomien joukossa. HERRAN apostolina Pietarilla oli nyt kaiken muun lisäksi vastuu Kristuksen lauman johtajista.

PIISPALLA ON YLIN VASTUU OPISTA JA YKSEYDESTÄ KRISTUKSEN KIRKOSSA

Sinun on erityisesti valvottava oppia. Sinun tulee itse elää siinä ja auttaa pastoreita ja seurakuntalaisia pysymään Kristuksen opissa. Sillä silloin lauma saa oikeaa ravintoa Jumalan sanasta ja sakramenteista. Terve raamatullinen oppi pitää lauman koossa niin, ettei se hajaannu.

Ykseys joutuu usein koetukselle Perkeleen juonien ja jumalattoman maailman vaikutuksesta, mutta myös sen vuoksi, mitä Jumalan sana kutsuu ”omaksi lihaksemme”. Siinä on kyseessä vanha ihmiskunta, joka haluaa kulkea omia teitään. Kaikkea tätä pahan valtaa vastaan meidän tulee taistella. Ja silloin on oltava luja uskossa ja rakkaudessa kolmiyhdyseen Jumalaan ja lujasti ankkuroituneena Jumalan sanan oppiin.

”PIISPANA SINULLA ON VASTUU PAPEISTA”

Meidän aikamme ei ole helppoa olla pappi. Papit tarvitsevat tukea, neuvoja ja apua. Sinun on opetettava heitä ja innostettava heitä pyrkimään syvemmälle Jumalan sanaan. Sinun on autettava heitä tajuamaan, mitä on olla pappi. Sinun on autettava heitä rohkeasti tunnustamaan

Kristusta. Kun heistä puhutaan pahaa, heitä vainotaan ja he saavat kärsiä Kristuksen tähden sinun tulee seistä heidän rinnallaan.

Kristus ei koskaan vetäydy luotasi, kun etsit Häntä ja Hänen neuvojaan ja apuaan. Ylipaimen on syntisten Vapahtaja. Hän on myös sinun Vapahtajasi. Muutoin hän ei olisi valinnut ja lähettänyt sinua. Älä milloinkaan unohda tätä totuutta. Ole kestävä uskossa, ole kestävä tunnustautumisessa Kristukseen ja Jumalan sanaan. Kestä myös kohdatessasi vastustusta ja kun itse saat kärsiä Kristuksen tähden. Ole uskollinen kuolemaan saakka niin minä annan sinulle elämän kruunun. Lupaus on voimassa: Ylipaimenen ilmestyessä saat kirkkauden kuihtumattoman sepeleen.

Aamen.

Piispojen puheet ova kokonaisuudessaan luettavissa osoitteessa www.luthersaatio.fi

KENIAN ARKKIPIISPA WALTHER OBARE: ”JUMALA ON KANSSASI, MATTI!”

WALTHER OBARE   TOMAS GARAIŠI

Saarnateksti: Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsky, Matt 28:18-20

Tekstimme tässä tärkeässä tilanteessa on Kuninkaiden Kuninkaan, ristiinnaulitun mutta ylösnousseen Herran Jeesuksen Kristuksen antama kaste- ja lähetyskäsky. Jäsennän saarnani seuraaviin alateemoihin: - Kaikki valta - Älä kiellä Jeesusta ja hänen evankeliumiaan - Olen velassa - Ja opettamalla heitä

PIISPAN AUKTORITEETTI TULEE YKSIN KRISTUKSELTA

Valta ja valtuutus eivät tule ihmisiltä. Se ei tule piispoilta. Ei tätä seurakuntaa kaitsevalta Ruotsin lähetyshiippakunnan piispa Ols-sonilta, eikä edes minulta, Kenian evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispalta. Ei, vallan on Jumala, Isä, antanut Pojalleen Jeesukselle Kristukselle, joka ristillä täytti lunastuksen ja on nyt ylösnoussut Herramme. Kuningas Jeesus Kristus antaa käskynsä opetuslapsilleen: “Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni”!

Valittu piispa Matti Väisänen, sinä olet tässä ja nyt Jumalan palvelija. Siksi, älä kysy valtuutusta ihmisiltä, älä maallisilta äläkään kirkollisilta vallanpitäjiltä, älä edes globaalilta yleiseltä mielipiteeltä, jolta useimmat kirkon johtajat kysyvät neuvoa näinä aikoina. Sinun on oltava yksin Kuninkaasi ja Pelastajasi Jeesuksen Kristuksen uskollinen palvelija. Hän on antanut sinulle varmat armon välineet: Mene ja kasta, mene ja julista evankeliumia, mene ja jaa Herran ehtoollista hänen kansalleen.

PIISPAKIN ELÄÄ EVANKELIUMISTA

Evankeliumi on pelastanut sinut. Olet saanut kuulla mitä vaikutus-

voimaisimmat sanat evankeliumin saarnaajan suusta, kun sinulle sanottiin: “Sinun syntisi on annettu anteeksi.” Nämä sanat lausuttiin sinulle kasteesi hetkellä, synninpäästöissä ja alttarilta pyhällä ehtoollisella. Juuri nämä sanat ovat pelastaneet sinut, kuten tohtori Luther opettaa Vähässä Katekismuksessaan: “Sillä missä on syntien anteeksianto, siinä on myös elämä ja autuus.”

“TARVITSEMME JUMALAN SANAA, EMME SPEKULAATIOITA”

Paavali oli siis velassa roomalaisille ja kaikille ihmisille. Mitä Paavali tarkoitti silloin ja mitä minä tarkoitan tänään, on tämä: Ensin ilosanoma kaikille kansoille saarnattiin juutalaisille, sitten Rooman valtakunnalle. Myöhemmin ilosanoma saarnattiin Skandinavian maissa ja myös Suomessa. Sitten ne, jotka Jumalan armon voimasta, Kristuksen täytetyn lunastustyön evankeliumin kautta olivat pelastuneet, ‘olivat velassa’ - pakotettuja julistamaan evankeliumia muille kansoille, Afrikassa ja niin myös Keniassa. Skandinavian kristityt olivat saaneet jotain, joka oli tarkoitettu kaikille kansoille (kuten kaste- ja lähetyskäsky kirkkaasti opettaa) ja nyt oli heidän velvollisuutensa viedä tämä aarre, saarnata maailman kallisarvoisin sanoma, evankeliumi, niille, jotka eivät olleet sitä vielä saaneet kuulla.

Erityisesti nuori sukupolvenne tarvitsee apua. He tarvitsevat niitä, jotka johtavat heidät Jumalan sanaan, ei post-modernien filosofoiden ja maailmankuvien spekulatioihin. Minä ja muut piispat olemme täällä auttaaksemme niitä nuoria miehiä, joilta heidän omat kirkkonsa ovat kieltäneet oikeuden saarnata evankeliumia. Olemme täällä auttaaksemme heitä saamaan

mahdollisuuden palvella Kuningastaan kutsumuksensa mukaisesti. Olkoot he Kristuksen ja hänen kirkonsa uskollisia palvelijoita sinun työsi kautta heidän piispanaan ja paimenenaan.

SUURI SIUNAUS: JUMALA ON KANSSAMME

Herramme kaste- ja lähetyskäsky on enemmän kuin vain käsky. Se päättyy suureen siunaukseen, jonka Jeesus itse lupasi, ja hän ei voi valehdella. Hän sanoi: “Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti.” Tiedän, että sinä joudut kestäämään monia haasteita työssäsi piispana. Työkentelet uudelleen pakanallistuvan maailman keskellä ja maailmassa. Voimavarasi voivat olla riittämättömät sen pienen kirkon johtamiseen, jota kaitsemaan sinut on kutsuttu, mutta muista Herran sanat Juudan kuningaskunnalle Jesajan kautta: “Immanuel”, “Jumala kanssamme”

Juuri hän lupaa sinulle läsnäolonsa siunauksen aikojen loppuun saakka.

HAAVOJEN PIINA

✍ HANNU MIKKONEN JA ESKO MURTO

Me kristityt olemme totuneet, sanan monessa vivahteessa, ristin esillä olemiseen. Risti on kirkon ja rukoushuoneen katolla. Se on alttarilla ja kaulassa, hautausmaalla ja ambulanssin kyljessä. Kidutuspäälun kuva löytyy niin gospel- kuin heavy-levyn kannesta. Risti on yleinen, risti on tuttu, risti ei hätkäytä. Onko näin hyvä? On, sillä risti kertoo edelleen valtaosalle suomalaisista Jeesuksesta, joka kuoli ristillä. Samalla on todettava, että tilanne ei ole hyvä, sillä se miten ja miksi Jeesus todella kuoli ristillä on monelta pimennossa. Sanalla sanoen: moni ei tiedä, mitä ristiinnaulitulle Jeesukselle käytännössä tapahtui.

”HÄN ON VAIVAT, TUSKAT NÄHNYT, JOIT’ EI KERTOJA VOI SUU.”

Verta, hikeä ja kyyneleitä on tuttu sanonta urheilun yhteydestä. Erityisen sopiva tämä ilmaus on, jos sallitaan, ristiinnaulitsemisesta puhuttaessa. Tulisi kuitenkin lisätä vielä muitakin ruumiineritteitä sekä alastomuutta ja häpeää kappaleen alun sanontaan, jos haluamme olla rehellisiä ristin edessä. Loukkaako tällainen sinua? Toivottavasti, sillä risti on loukkaus ja pahennus kaikille ihmisille, jotka todella suostuvat kuuntelemaan ja katsomaan ristiinnaulittua ihmistä. Vastaa vain tähän kysymykseen: Mitä ajattelet, kun kuulet, että Jumala kuolee käsistään ja jaloistaan karkeaan puuhun kiinni naulittuna?

Ennen kuin Jumala, Jumalan Poika, kuoli Häntä kidutettiin hirmuisella tavalla. Ensin Häntä nöyryytettiin, alistettiin ja pilkattiin sylkemällä, silmät peittämällä, lyömällä käsin ja kepeillä, raahaamalla maassa, potkimalla. Hänet vietiin kuninkaan ja koko kansan katseltavaksi, Hänet riisuttiin alastomaksi. Hänen nahkansa ja osa lihastaan ruoskittiin

irti ruoskalla, jossa oli nahkahihnan päässä repivä paino. Aina kun ruoska osui ihoon, se viilsi lihaan ja luidenkin saakka. Verenhukka oli valtava. Jumalan Poika joutui shokkiin ja menetti tajuntansa. Hän virkosi vielä. Sitten Hänen päähänsä panttiin piikkipensaasta tehty ”kruunu”, joka painoi hermoja ja aiheutti lisää kammottavaa kipua. Hänet puettiin räikeään punaiseen viittaan ja Hänelle annettiin keppi käteen valtikaksi. Sitten roomalaiset sotilaat polvistuivat Jumalan Pojan eteen ja nöyryyttivät Häntä lisää. He ottivat kepin Hänen verisestä kädestään ja löivät sillä Häntä päähän. Piikkinen kruunu painui syvemmälle Hänen päähänsä. Viitta riisuttiin ja Hänet puettiin Hänen omiin vaatteisiinsa. Haavat, jotka olivat ehtineet umpeutua, repesivät auki.

”...KUN SAAVUTTIIN PAIKALLE, JOTA KUTSUTTIIN PÄÄKALLOKSI...”

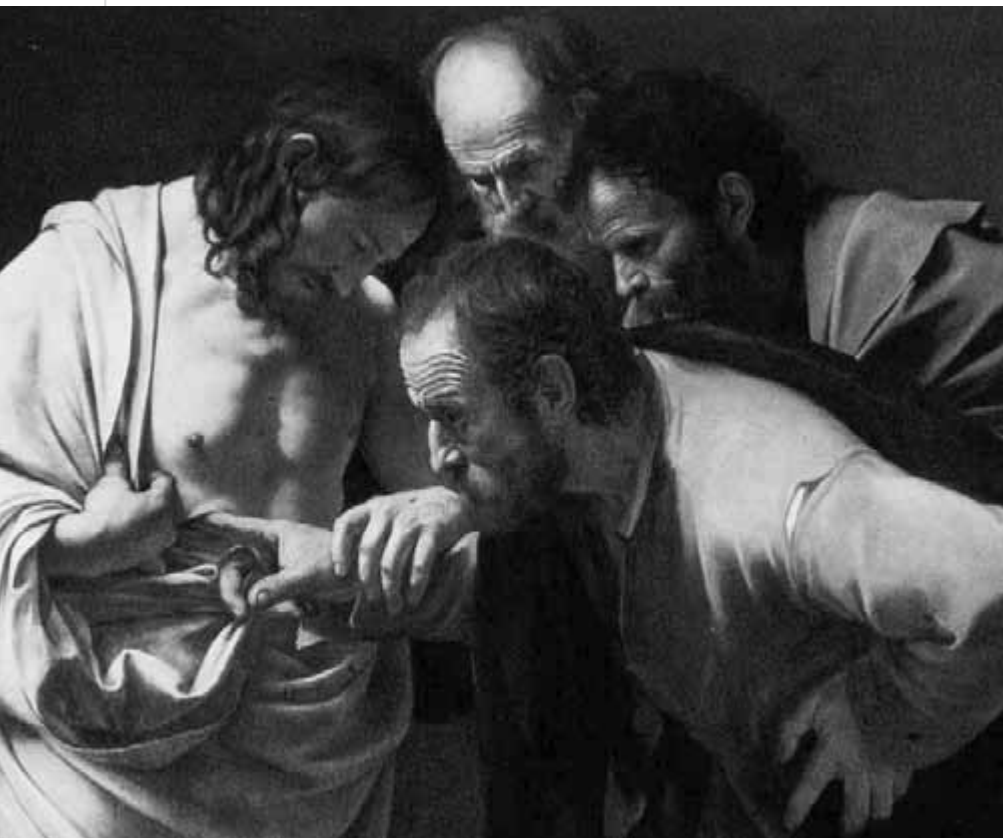
Jumalan Pojan hartioille asetettiin kymmeniä kiloja painava hirren pätkä. Se sidottiin Hänen käsiinsä

kiinni. Hän horjui ja kaatui. Häntä lyötiin lisää. Veri valui Hänen haavoistaan. Tultiin sille paikalle, jossa haisi kuolemalta. Siellä Jumalan Poika naulattiin käsistä kiinni hirteen, jota oli kantanut. Naulat lyötiin siten, että ne menivät mahdollisimman monen hermon läpi. Jumalan Poika kouristeli kivuista. Paalut olivat jo pystyssä. Nyt hirsi, johon Jumalan Poika oli kiinnitetty, vedettiin köysillä ylös paaluun. Jumalan Poika roikkui käsiensä varassa ja kärsi. Poikkipuu kiinnitettiin paalun yläosaan. Jumalan Pojan jalat väännettiin oikeaan asentoon. Ne hakattiin naulalla kiinni paaluun. Taas mahdollisimman monen hermon läpi. Veri ja ruumiinnesteet valuivat alastoman Jumalan Pojan ruumiista, joka näytti lähinnä t-kirjaimen muotoiselle puulle venyetyltä veriseltä lihamöykyltä.

Tämä on Herra, sinun Jumalasi. Älä pidä muita jumalia. Sillä ”hän hallitsee puun päältä.”

HAAVOJEN RIEMU

Miksi risti roikkuu kaulassa ja keikkuu kirkon katolla? Siksi, että ristillä Jumalan Poika verisellä kärsimisellä ja kuolemallaan sovitti Jumalan meidän kanssamme. Katsoessamme Jumalan Pojan kärsimistä näemme, millaiselta näyttää meidän syntimme ja syntisyytemme. Se on verisen, ristille pingoitettun Kristuksen näköistä. Se on Hänen kuuloistaan, Hänen verisen ruumiinsa tuntoista. Syntimme haisee ristillä riippuvalta Jeesukselta, siinä on rangaistuskuoleman haju. Siksi Jumalan Poika oli ristillä niin rujo kuin oli: meidän syntisten ihmisten sovittamiseksi Jumalan kanssa. Ristillä syntyi sovinto. Synti tuhottiin, koska Kristus oli ristillä itse synti.

HAAVAT EIVÄT OLE KADONNEET

Risti ei kuitenkaan ole tarinan päätös. Kärsittyään ja kuoltuaan Jumalan Poika haudattiin maan sisään. Hän vietti sapatinlevon haudassa ja kolmantena päivänä Isä herätti Hänet kuolleista. Kun risti oli täynnä

kärsimystä, verta ja kuolemaa, niin hauta on puolestaan tyhjä. Se julistaa meille ylösnousemuksen iloa, ikuista elämää taivaassa ja Jumalan Pojan voittoa synnistä, kuolemasta ja perkeleestä. Sovittamalla syntimme Kristus lunasti meidät vapaiksi turmiovalloista. Koko maailman synty on sovitettu ja kaikki ihmiset lunastettu. Sovitus ja lunastus koskevat aivan jokaista, minä tahansa maailman aikana elänyttä ja elävää ihmistä.

Kristuksen haavat eivät kuitenkaan ole kadonneet. Meille ei sanota: ”huh, se olikin kaikki vain pahaa unta!” Tyhjän haudan jälkeenkin hän säilyy yhä Ristin Kristuksena. Apostoli Paavali kirjoittaa: *”Minä olin päättänyt olla teidän tykönänne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna.”* (1. Kor. 2:2) Patmoksen Johannekselle näytettiin taivaallisen jumalanpalveluksen keskuksessa *”karitsa, joka oli kuin teurastettu”* (Ilm. 5:6).

”MINUN HERRANI JA JUMALANI!”

Opetuslapsi Tuomaan usko lienee kuitenkin riemullisin kuvaus Kristuksen haavoista ylösnousemuksen jälkeen. Jeesus sanoi: *”Ojenna sormesi: tässä ovat käteni. Ojenna kätesi ja pistä se kylkeeni. Älä ole epäuskoinen, vaan usko!”* Silloin Tuomas sanoi: *”Minun Herrani ja Jumalani!”* (Joh. 20: 27-28)

Haavat, joiden tähden ohikulkijat perjantaina pilkkasivat Kristusta, ovatkin nyt tulleet uskoa vahvistaviksi merkeiksi. Ristillä riippuvaa uhria Jesaja kuvasi sanoen: *”kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät.”* Mutta nyt kasvoja ei peitetä, vaan päinvastoin – silmät aukeavat, Tuomas näkee ja ylistää Herraansa ja Jumalaansa. Piinan ja häväistyksen vammoista on nyt tullut riemun ja kunnian merkkejä.

HERRAN TIE

Jumalan Poika astuu alas taivaasta, tulee lihaan, syntyy ihmiseksi ja elää ihmisenä. Jumala nöyryyttää itsensä tulemalla ihmiseksi ja rajoittamalla itsensä ihmisen lihaan. Hän tekee sen siksi, että me emme osaa elää ihmisiksi - elämme enemmänkin perkeleiksi. Hän kuolee syntisen ihmisen ikuisen kuoleman ja astuu helvettiin, jossa saarnaa voittoaan vangituille hengille.

Isä herättää Pojan, sillä vanhurskasta ei kuolema voi pitää omanaan. Kun Kristus nousee takaisin elämään kuolleiden keskeltä, on hän käynyt läpi kaiken, mitä ihminen milloinkaan voi. Pelastus on sitä, että meidät liitetään tähän Jeesuksen tiehen.

Herra, sinun Jumalasi on tehnyt tämän mahdolliseksi täyttämällä ristin ruumiillaan ja tyhjentämällä haudan ylösnousteensa!

APOSTOLIT, PROFEETAT JA KEISARIT

☞ JARI KEKÄLE

Suomessa pidettiin jännittävät presidentinvaalit vuonna 2000. Silloinhan vastakkain olivat lopulta Esko Aho ja Tarja Halonen. Monien poliittisten eroavaisuuksien lisäksi vaali polarisoitui myös konservatiivi - liberaali akselilla, jossa Esko Aho nousi esiin perinteisten arvojen ja erityisesti perinteisen perhekäsityksen lipunkantajana, Tarja Halosen profiloituessa punavihreän postmodernin ajattelun mukaisesti seksuaalivähemmistöjen ja uudenlaisten perhemallien puolesta puhujana. Muistan elävästi kuinka tuloksen selvittyä televisioruutuun ilmestyi symbolinen Suomen kartta, jossa pääväri oli Ahon vihreä. Muutamissa kohdissa Helsingin, Turun ja Tampereen seuduilla sen mursi kuitenkin Tarja Halosen Punainen. Ja niin kuin tiedämme - punainen voitti. Silloin mietin, että tästä eteenpäin on selvää, ettei konservatiivisilla perhearvoilla liputtava henkilö voi voittaa presidentinvaaleja Suomessa.

Nyt maaliskuussa 2010 on tasainen arkkikiispan vaali käyty. Vaali päättyi Kari Mäkisen niukkaan 11 äänen voittoon. Vaalituloksen kuultuani nousivat mieleen edellä lyhyesti kuvaamani presidentin vaalit ja niiden tulos. Olihan myös Ruokasen ja Mäkisen mittelössä keskeisessä roolissa tuo sama konservatiivi - liberaali akseli ja nyt erityisen ajankohtaiseksi noussut postmodernin aatevirtauksen peruskysymys seksuaalivähemmistöjen roolista paitsi yhteiskunnassa, myös kirkossa. Lopputuloksen selvittyä ajattelin - tämä oli viimeinen kerta, kun konservatiivisilla perhearvoilla ja perinteisellä kristillisellä uskontulkinnalla avoimesti liputtava henkilö voi edes kuvitella tulevansa valituksi arkkikiispanksi Suomen ev.lut. kirkkoon.

Edellä kuvattujen vaalien välillä oli kymmenen vuotta. Kymmenessä vuodessa postmodernismiksi kutsuttu virtaus, jonka lähitausta on 1960-luvun Ranskassa ja joka yhteiskunnallisesti saavutti yhden kulminaatiopisteensä Suomessa vuoden 2000 presidentinvaaleissa sai nyt ratkaisevan tuntuksen voiton myös kansankirkon arkkikiispan vaaleissa. Mitä tästä samankaltaisuudesta pitäisi ajatella?

” Tämä oli viimeinen kerta, kun konservatiivisilla perhearvoilla ja perinteisellä kristillisellä uskontulkinnalla avoimesti liputtava henkilö voi edes kuvitella tulevansa valituksi arkkikiispanksi Suomen ev.lut. kirkkoon.

Ei ole sattuma, että kehitys on käynyt niin kuin näistä kaksista 10 vuoden välein pidetyistä vaaleista voi nähdä. Mitä vuonna 2000 yhteiskunnassa, sitä vuonna 2010 kirkossa. 1900-luvun loppupuolelta lähtien on ollut nähtävissä, että Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa vahvistuneen postmodernin virtauksen mieliteemat on jo ajettu tai ollaan ajamassa kaikkialla siellä suuriin kirkkoihin. Pohjolassa tätä kehitystä on tukenut ja edistänyt erityisesti 300-luvulla kirkon ja valtion kohtalot yhteen sitonut konstantinolainen kytkös. Kirkon konstantinolainen asema valtiokirkkona on antanut sille historian kuluessa paljon rahaa, valtaa, vakautta ja yhteiskunnallisia toimintamahdollisuuksia. Mutta se on yhä uudelleen ollut myös viemässä kirkkoa mukautumaan tämän maailmanajan mukaan, apostolin kehotuksen vastaisesti. Näin on ollut käymässä jälleen myös täällä Pohjolassa. Kons-

tantinolaisen aseman innoittamana on syntynyt hyvin laajalle levinnyt harhakuva, että kirkko olisi rakennettu paitsi apostolien ja profeettojen - myös keisareiden ja maallisen vallanpitäjien kulloinkin tarjoamalle perustukselle. Näin valtiokirkosta kansankirkoksi muuttunut kirkkomme on alkanut yhä enemmän sekä teologialtaan että käytännöiltään näyttää yhteiskuntakirkolta - yhteiskunnan peilikuvaa heijastavalta kirkolta.

Kirkon historiassa on kuitenkin yhä uudelleen syntynyt myös vaihtoehtoja kirkolliselle ”tämän maailmanajan mukaan mukautumisen” -strategialle. Kun Ahon ja Halosen vaaleja jännitettiin keväällä 2000, Suomen Luther-säätiö oli juuri aloittelemassa toimintaansa. Perusajatuksena oli silloin ja on ollut sen jälkeen jatkaa apostolien ja profeettojen perustukselle rakentuvaa luterilaista kirkollisuutta. Luther-säätiön ohjelmassa on ollut pyrkimystä ojentautumaan Raamatun, luterilaisen tunnustuksen ja kirkon seitsemän tuntomerkin mukaan. Tämä perusvalinta on vienyt Luther-säätiön ja sen yhteydessä toimivat jumalanpalvelusyhteisöt läheiseen yhteistyöhön Ruotsin lähetyshiippakunnan kanssa. On mielenkiintoinen ajan merkki, että samaan aikaan kun kansankirkossa jännitettiin sitä, miten käy liberaalien ja konservatiivien kamppailussa vuoden 2010 arkkikiispanvaalissa, lähetyshiippakunnassa valmistaudutaan sen neljännen - erityisesti Luther-säätiön jumalanpalvelusyhteisöjen ja niille Ruotsissa vihittyjen pastoreiden kaitsentaa varten lähetetyn piispa Matti Väisäsen vihkimykseen Helsingissä.

Heinola

Sunnuntaina klo 15 Pääsinniemien rukoushuone Jousantie 28.3., 30.5.

Helsinki: Markus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Annankatu 7

Hämeenlinna: Matteus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Tykistötie 13

Iisalmi

Maanantaina 5.4. klo 11

Imatra

Sunnuntaisin Teppanalan rukoushuoneella 11.4. klo 15, 25.4. klo 12, 9.5. klo 15, 30.5. klo 12, 13.6. klo 15

Joensuu: Nehemia-yhteisö

Sunnuntaisin klo 17 Tikkamäentie 8 4.4., 11.4., 18.4., 2.5., 9.5., 16.5.

Jyväskylä

Sunnuntaisin klo 17 Ilmarisenkatu 18 4.4., 25.4., 9.5., 23.5. 6.6.

Kajaani: Filippus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Väinämöisenkatu 13

Kerava

Sunnuntaisin klo 17 Lapilantie 19 11.4., 9.5.

Kitee

Maanantaisin klo 18 Valamontie 4 19.4., 17.5.

Kokkola:

Sunnuntaisin klo 17 Pitkäsillankatu 17 b 4.4., 18.4., 2.5., 16.5.

Kouvola: Paulus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Väinöläntie 21

Kuopio: Pietari-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Saastamoisenkatu 10

Lahti: Samuel-yhteisö

Sunnuntaisin klo 10 Uudenmaankatu 14 4.4., 18.4., 2.5., 16.5.

Lappeenranta

Raastuvankatu 16
Torstaina 22.4. klo 17

Mikkeli: Tiitus-yhteisö

Sunnuntaisin klo 17 Rouhialankatu 2

Oulu: Timoteus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 10.30 Tuulimyllynkatu 18

Pori: Sakkeus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11. Karhunkatu 13.

Rovaniemi

Korkalonkatu 2 Sunnuntaisin klo 11 4.4., 18.4.

Seinäjäki: Luukas-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Kauppaneliö 13 as 3

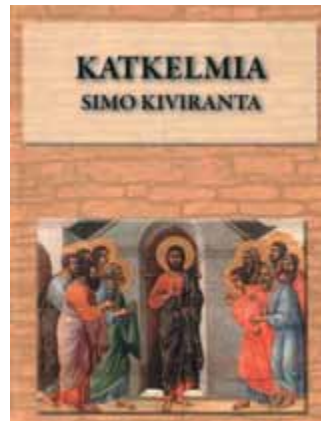
Tampere: Johannes-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Ilomäentie 5

TILAA ENNEN KUIN LOPPUVAT!

Tuntomerkkien kirkko
15 EUR
221s.

Katkelmia
– Simo Kiviranta
Haastatteluista
koonnut Helena
Simons
320 s.
25 EUR

Tilaukset: Eeva Pitkäranta 050-5225855, tiedotus@luthersaatio.fi

Pyhäkön Lamppu

Päätöimittäjä: Juhana Pohjola
Toimitussihteeri: Esko Murto
Tilaukset: 050-5225855
eva.pitkaranta@luthersaatio.fi

Taitto: Knowman Oy
Paino: Myllypaino Oy
ISSN 1457-9901
Nordea 101230-209260

MEIJÄN KIRKON VÄKEÄ

✍️ JANNE KOSKELA

📷 TOMAS GARAIŠI

Matti-piispan vihkimystä Pyhän sydämen kapelissa oli saapunut todistamaan lähetystö myös etelänaapuristamme, Eestin evankelis-luterilaisesta kirkosta. Saarien Lääninrovasti **Veiko Vihuri** ja Määrjamaan kirkkoherra **Illemar Toomet** toivat tervehdyksen Augsburgin tunnustuksen seuran nimissä.

- Piispa on sillanrakentaja (lat. pontifex). Hänen kuuluu yhdistää ihmisiä, mutta ennen kaikkea huolehtia siitä, että silta Jumalan luota ihmisten luo, armonvälien synnyttämä kirkko, pysyy molemmista päistään paikoillaan, Toomet muistutti puheessaan.

- Hienokaan rakennelma ei ole silta, ellei pysytä uskollisesti kiinni Jumalan sanan lähteessä ja samalla huolehdita, että Jumalan sana todella pääsee myös ihmisten luo.

EVANKELIUMIN TÄYTY OLLA KESKIPISTEENÄ

Augsburgin tunnustuksen seura (Augsburgi Usutunnistuse Selts) on v.2006 perustettu Eestin luterilaisessa kirkossa toimiva yhdistys, jonka tarkoituksena on tehdä luterilaisen kirkon opetusta tutuksi niin kirkon maallikkojäsenille kuin papistollekin.

- Aivan perusasioistakin kuulee monenlaista ja ristiriitaista opetusta - papit kun eivät tiedä, mikä on se usko, jota he valalla vannoen ovat luvanneet opettaa ja tunnustaa virassaan, Vihuri tuskailee.

Augsburgin tunnustuksen seura järjestää koulutusta ja julkaisee materiaalia, mutta keskeisin toimintamuoto on v. 2007 perustettu verkkolehti Meie Kirik (www.meiekirik.ee). Lehti pyrkii paitsi levittämään tie-

Illemar Toomet ja Veiko Vihuri lahjoittivat Matti-piispalle Eestin kirkkoja esittelevän kirjan.

toutta kristillisestä uskosta ja luterilaisesta tunnustuksesta, myös tarjoamaan tunnustuksellisen näkökulman kirkon virallisen Eesti Kirik-lehden usein ristiriitakysymyksiä kaihtavalle linjalle.

Vihurin mukaan tilanne Eestin kirkossa on toistaiseksi vielä helpompi kuin Suomessa ja muualla Skandinaviassa. Kirkolliskokous otti viime vuonna kielteisen kannan samaa sukupuolta olevien parisuhteiden siunaamiseen, ja lausui vakavan varoituksen sisarkirkoilleen, jotka ovat sille tielle lähteneet tai lähdössä.

- Toisaalta, kirkosta ei tee kirkkoase, että se torjuu joitain järkyttävimpiä ihmiskeksintöjä - sen on opetettava ja tunnustettava kokonaista apostolista uskoa, Vihuri muistuttaa.

- Kirkollamme on pitkä matka kuljettavana, jos mielimme löytää uudestaan vakaan opillisen pohjan, mutta rukoilemme ja teemme työtä

sen eteen kovasti. Sillä vain Jumalan sanaan juurtuneella kirkolla on tulevaisuus.”

Vihuri näkee Luther-säätiön kulkevan tien välttämättömänä tosi kristillisyyden jatkumiseksi Suomessa.

- On siunaus saada keskittyä perusasiaan - evankeliumiin. Niin monet kirkot länsimaissa haaskaavat aikansa taistelussa itsestään selvistä asioista, evankeliumin jäädessä sivuasiaksi.

Eestin veljet lähtivät kohti länsisatamaa rohkaistunein mielin. “Puhdas evankeliumi ja Kristuksen asetuksen mukaisesti toimitetut sakramentit synnyttävät kirkon, jota helvetin portit eivät voi voittaa. Ja siellä missä Kristuksen kirkko on, on oltava myös jumalaapelkääviä pappeja ja piispoja. Siksi: aina on toivoa. Jumalan lupauksiin perustuva toivo kestää iankaikkisesti.